§ 196

Dnr KS 2026/000521-2

Yttrande över SMHI:s remiss - Översyn av förordningen om myndigheters klimatanpassningsarbete

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kansli- och utvecklingsenhetens yttrande översänds till SMHI som Oskarshamns kommuns yttrande.

Ärendet

För att bredda klimatanpassningsarbetet till att omfatta fler myndigheter och samtidigt stärka det pågående arbetet med klimatanpassning på svenska myndigheter, bedömer SMHI[1] att det finns behov av ändringar i klimatanpassningsförordningen[2]. Genom att göra kraven på myndigheternas arbete tydligare, kan fler klimatanpassningsåtgärder genomföras och samhället kan stå bättre rustat inför klimatförändringar.

Bakgrund

SMHI föreslår sammanfattningsvis följande ändringar:

- **Fler myndigheter bör omfattas av klimatanpassningsförordningen**
  Klimatanpassningsförordningen omfattar idag 32 nationella myndigheter samt länsstyrelserna. Ytterligare tio myndigheter föreslås nu ingå bland de myndigheter som omfattas av klimatanpassningsförordningen. De föreslagna myndigheterna har ansvar inom samhällsviktiga verksamheter, är exponerade för klimatrelaterade risker eller har en central roll i klimatanpassningsarbetet.

- **Myndigheternas ansvar breddas och förtydligas**
  Kravet på klimat- och sårbarhetsanalyser föreslås avse myndighetens *ansvarsområde*, i stället för *verksamhetsområde*. Begreppet *myndighetsmål* ersätts med *mål*
  Syftet är att tydliggöra att målen inte enbart behöver avse den interna verksamheten, utan även kan omfatta myndighetens bredare ansvar inom klimatanpassning.

- **Länsstyrelsernas regionala samordningsuppdrag breddas**
  Länsstyrelsernas uppdrag att ”stödja och följa upp regionala sektorsmyndigheters klimatanpassningsarbete” ändras till ”samverka med och stödja regioner och andra berörda aktörer i länet”. Förslaget innebär att länsstyrelsernas ansvar breddas samtidigt som deras uppföljande roll minskar till förmån för ett ökat fokus på samordnande, nätverkande och stödjande aktiviteter.

SMHI bedömer att förslagen kommer att leda till att statens förmåga att förebygga och hantera klimatrelaterade risker höjs, genom att klimatanpassningsarbetet integreras i fler samhällssektorer samt att kunskapsunderlag och stöd till andra aktörer stärks. Detta ger i sin tur en mer heltäckande riskbild och ett bättre underlag för styrning, prioritering och långsiktig planering av klimatanpassningsåtgärder.

[1] Sveriges Meteorologiska Hydrologiska Institut
[2] Förordningen (2018:1428) om myndigheters klimatanpassningsarbete

Kansli- och utvecklingsenhetens yttrande

Oskarshamns kommun ser i stora drag positivt på förslaget, som förväntas leda till ett stärkt och förtydligat ansvar för myndigheter i arbetet med att anpassa Sverige till ett ändrat klimat. Det kommer också som vi får förstå det, att leda till ett bättre kunskapsunderlag.

Även om förslaget inte formellt ålägger kommuner några nya skyldigheter, kommer det om det genomförs sannolikt att möta ökade förväntningar från såväl Länsstyrelser som statliga myndigheter exempelvis när det gäller att omsätta kunskapsunderlagen i konkret planering och konkreta investeringar som avser skydd mot översvämningar, klimatanpassning av infrastruktur, hantering av värmeböljor eller liknande. Det behöver därför vara tydliggjort vem som ska finansiera eller genomföra olika klimatanpassningsåtgärder.

När Länsstyrelsernas uppdrag breddas kan kommunerna också behöva delta i fler nätverk och samverkansforum eller projekt. Det kan förvisso stärka arbetet, men det kommer samtidigt kräva mer tid och utökade personalresurser.

Att Länsstyrelsens uppföljande arbete föreslås minska samtidigt som det regionala samordningsansvaret breddas tror vi i princip är bra. Det skapar troligtvis en större drivkraft hos kommuner att arbeta med frågorna. Dock tror vi att kommunernas arbete behöver följas upp. I mellanstora och små kommuner finns inte något ekonomiskt utrymme att klä upp organisationen med kompetens att jobba med nischade områden såsom klimatanpassning. Det finns, som vi ser det, en risk att ambitionsnivån när det gäller klimatanpassningsarbetet kan komma variera stort mellan Sveriges kommuner. En låg ambitionsnivå kan i händelse av återkommande extremväder medföra omfattande efterföljande kostnader.

Konsekvenser för barn och unga
Förslaget förväntas inte påverka barn eller unga i någon större omfattning.

Ärendets behandling

I ett tjänsteutlåtande från kansli- och utvecklingsenheten föreslås att kansli- och utvecklingsenhetens yttrande godkänns av kommunstyrelsens arbetsutskott och översänds till SMHI som Oskarshamns kommuns yttrande.

Dagens sammanträde

Ordföranden ställer proposition på förslaget från kansli- och utvecklingsenheten och finner att arbetsutskottet beslutar bifalla detta.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, kansli- och utvecklingsenheten
Missiv, Remiss

Skickas till

SMHI